

**ПОЛТАВСЬКА
ПОЛІТЕХНІКА**

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

**78-Ї НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ПРОФЕСОРІВ, ВИКЛАДАЧІВ, НАУКОВИХ
ПРАЦІВНИКІВ, АСПІРАНТІВ ТА
СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ**

II ТОМ

15 – 22 травня 2026 року
Полтава

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Тези

**78-ї наукової конференції професорів,
викладачів, наукових працівників,
аспірантів та студентів університету**

ТОМ II

15 травня – 22 травня 2026 р.

*Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу
Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» заборонено*

Редакційна колегія:

- Онищенко В.О. д.е.н., професор, Голова Вченої ради Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
- Філонич О.М. к.е.н., доцент, ректор Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
- Степова О.В. д.т.н., професор, проректор з наукової роботи Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
- Агейчева А.О. к.пед.н., доцент, декан факультету філології, психології та педагогіки Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
- Вадімов В.М. д.арх., професор, директор навчально-наукового інституту архітектури, будівництва та землеустрою Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
- Ляшенко А.В. заступник директора навчально-наукового інституту нафти і газу та енергетики Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
- Онищенко С.В. д.е.н., професор, директор навчально-наукового інституту фінансів, економіки, управління та права Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
- Пенц В.Ф. к.т.н., доцент, директор навчально-наукового інституту інформаційних технологій та робототехніки Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
- Рибалко Л.М. д.пед.н., професор, декан факультету фізичної культури та спорту Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Тези 78-ї наукової конференції професорів, викладачів, наукових працівників, аспірантів та студентів Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка». ТОМ 2 (Полтава, 15 травня – 22 травня 2026 року) – Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2026. – 524 с.

У збірнику тез висвітлені результати наукових досліджень професорів, викладачів, наукових працівників, аспірантів та студентів університету. Матеріали друкуються мовами оригіналів. За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.

© Національний університет «Полтавська
політехніка імені Юрія Кондратюка»,
2026

Отже, міський простір Полтави є результатом складної взаємодії імперських і локальних чинників, що відобразилися в архітектурі XIX – початку XX століття. У сучасних умовах підходи до осмислення та збереження цієї спадщини мають бути спрямовані на остаточне критичне переосмислення імперських наративів при одночасному збереженні історико-архітектурного обличчя міста, що передбачає не заперечення архітектурної спадщини, а її переоцінку в контексті деколонізаційних процесів, утвердження національної ідентичності та боротьби України за збереження державності.

Література:

1. Вечерський В. В. Спадщина містобудування України. Теорія і практика історико-містобудівних пам'ятоккоохоронних досліджень населених місць. Київ: НДІТІАМ, 2003. 560 с. URL: <https://history.sumy.ua/research/books/9544-vecherskyi-viktor-spadshchyna-mistobuduvannia-ukrainy.html>

2. Чепелик В. В. Український архітектурний модерн: монографія. Київ: КНУБА, 2000. 196 с.

УДК 930.25:[316.772.5:077.5](477)

*І.Г. Передерій, д.і.н., професор
Національний університет*

«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Р.В. Гула, д.і.н., професор

*Харківський національний університет Повітряних Сил
імені Івана Кожедуба*

ЦИФРОВА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ: SMM-ПРАКТИКИ АРХІВІВ УКРАЇНИ

У сучасних умовах цифрової трансформації архівні установи України дедалі активніше інтегруються в онлайн-комунікаційний простір. Соціальні медіа стають важливим інструментом репрезентації історико-культурної спадщини, забезпечуючи нові формати доступу до архівної інформації та взаємодії з аудиторією. SMM (Social Media Marketing) у діяльності архівів виходить за межі суто інформаційної функції, набуваючи значення інструменту інформування, репрезентації, інтерпретації та документування історико-культурної спадщини.

Цифрова присутність архівів України характеризується використанням різних платформ, серед яких домінує Facebook як основний канал комунікації. Частина установ також представлена в Instagram, YouTube, Telegram, X, що свідчить про поступову диверсифікацію цифрової діяльності. Водночас інтенсивність і системність ведення соціальних мереж залежать від ресурсного забезпечення установ і наявності стратегічного підходу до комунікації.

Контент архівів у соціальних медіа має переважно документально-інформаційний характер і спрямований на репрезентацію архівних фондів. Основними форматами є публікації документів із науковими або популяризаторськими коментарями, тематичні добірки, історичні довідки, віртуальні виставки та повідомлення про діяльність установ. Важливу роль відіграє візуалізація матеріалів – сканованих документів, фотографій, афіш, картографічних джерел, що підвищує доступність і сприйняття інформації.

Специфіка архівної діяльності зумовлює стриманий характер комунікації: пріоритет надається точності, достовірності та збереженню контексту. Це визначає практичну відсутність використання розважального контенту та обмеження інтерактивних форматів. Хоча останні все ж інколи наявні та використовуються для залучення аудиторії до взаємодії з історичними джерелами [3, с. 239]. Водночас поступово зростає увага до налагодження взаємодії з аудиторією, однак комунікація в архівних соціальних медіа переважно зберігає асиметричний характер, оскільки домінують роль у її ініціюванні та змістовому наповненні відіграє сама установа.

Особливого значення цифрова репрезентація архівної інформації набуває в умовах повномасштабної війни Російської Федерації проти України. У цей період архіви трансформуються на активних учасників документування сучасних подій та формування доказової бази війни. Важливим кроком у цьому напрямі стало створення за координації Державної архівної служби України НУВ «Архів війни за Незалежність» як платформи для об'єднання ініціатив з документування воєнних подій. Це сприяє як збереженню свідчень, так і репрезентації українського досвіду війни. У цьому контексті соціальні медіа виконують функцію оперативного каналу комунікації, що дозволяє архівам не лише фіксувати події, а й здійснювати їх публічне представлення та первинну інтерпретацію.

Сучасні SMM-практики архівів відіграють важливу роль у формуванні історичної пам'яті та національної ідентичності. Через публікацію документів і тематичних матеріалів архіви актуалізують історичні події, сприяють їх осмисленню в сучасному контексті та протидіють дезінформації.

Разом із тим ефективність цифрової комунікації значною мірою залежить від стратегічного планування та використання аналітичних інструментів. Контент-планування, регулярність публікацій і аналіз взаємодії з аудиторією залишаються нерівномірно впровадженими практиками [2, с. 145]. Додатковими обмеженнями є кадрові, технічні та фінансові ресурси, що зумовлює різний рівень цифрової активності архівів.

Водночас спостерігається поступова трансформація SMM-практик у напрямі більшої відкритості, візуалізації та розширення форматів комунікації, що відповідає зміні інформаційних потреб аудиторії [1, с. 16].

Отже, SMM-практики архівів України є важливим інструментом цифрової репрезентації історико-культурної спадщини, що поєднує функції інформування, репрезентації, інтерпретації та документування. У сучасних умовах їх розвиток має бути спрямований на посилення стратегічності комунікації, розширення інтерактивної складової та ефективне використання цифрових платформ, зокрема в контексті документування подій Війни за Незалежність України та утвердження національного історичного нарративу.

Література:

1. Бездрабко В. Соціальні мережі й архівні практики. *Архіви України*. 2021. Вип 3, № 328, липень – вересень. С. 16 – 35. DOI: <https://doi.org/10.47315/archives2021.328.016>

2. Василенко Д. Інструментарій архівної інтернет-комунікації в аспекті розвитку соціальних мереж. *Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук*. 2022. № 9. С. 138–147. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-7654.9.2022.259191>

3. Передерій І., Чурікова В. Цифрові комунікації установ пам'яті: контент-стратегії бібліотек і архівів у соціальних медіа. *Документно-інформаційні комунікації в умовах глобалізації: стан, проблеми та перспективи: матеріали X Міжнародної наук.-практ. конф., м. Полтава, 25 листопада 2025 р./ редкол. І. Г. Передерій, О. Є. Гомотюк та ін. Полтава, 2025. С. 237 – 240.*

УДК 028:316.77:004.738.5:37

Л. А. Чередник, к.філол.н., доцент,

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

КУЛЬТУРА ЧИТАННЯ І МЕДІАГРАМОТНІСТЬ ЯК СКЛАДНИКИ НОВОЇ ОСВІЧЕНОСТІ: ЧИТАЧЕЗНАВЧИЙ ВИМІР СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПРАКТИК

У сучасному інформаційному суспільстві трансформація освіченості пов'язана не лише з рівнем засвоєння знань, а й зі здатністю особистості ефективно працювати з інформацією, критично її осмислювати та інтегрувати у власний досвід. У цьому контексті культура читання та медіаграмотність постають як взаємопов'язані компоненти нової освіченості.

Відомо, що читачезнавство як міждисциплінарна галузь досліджує еволюцію читача, його мотивацію, читачькі практики та поведінку в умовах змін інформаційного середовища[2, с. 44]. Сьогодні воно дедалі більше перетинається з дослідженнями медіакультури, цифрової грамотності та інформаційної безпеки. Актуальність теми зумовлена тим,